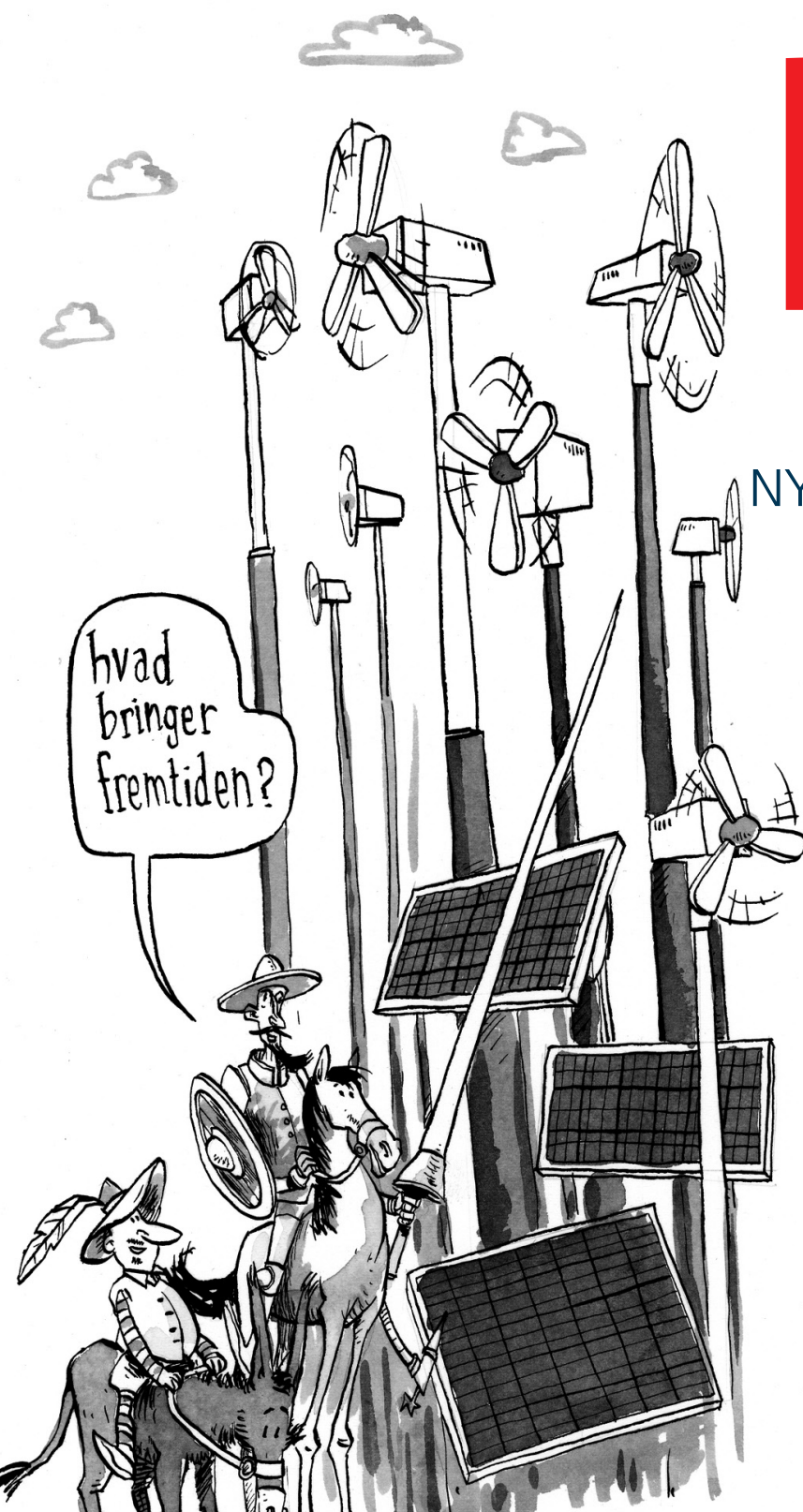

DOMANN REU

NYHEDSBREV OM ENERGIRET

ARTIKLER I DETTE NUMMER:

Hvad sker der i Spanien?	s. 3
Renewables Networking Event	s. 6
Er Kaukasus fremtidens marked for vedvarende energi	s. 7
Beskatning af egen vindmølle	s. 10
Naboer fik ikke erstatning for gener fra vindmøllepark	s. 12
Kommende arrangementer om energi	s. 15

FORORD

Velkommen til årets fjerde udgave af Kromann Reumert's nyhedsbrev om energiret.

Vi nærmer os nu med hastige skridt den, for mange af os energi- og klimainteresserede, største begivenhed i år – COP 15. De internationale forhandlinger om klimaforandringerne er fortsat intense forud for klimatopmødet den 7.-18. december, hvor afløseren til Kyoto Protokollen forhåbentlig vil blive vedtaget. Den seneste forhandlingsrunde fandt sted i London, hvor 17 af verdens rigeste og mest forurenende lande deltog. Trods en noget træg udvikling de seneste par måneder, opfordrede Gordon Brown dog sine kollegaer til at møde personligt op i København for at underskrive en aftale. Lad os håbe det sker.

I dette nyhedsbrev begynder vi med en status på det spanske energimarked og en beskrivelse af, hvorfor netop dette marked fortsat er interessant for energiinvestorer. I 2008 havde alle travlt med at få opsat og godkendt solar PV-anlæg inden udløb af det dagældende dekret. Det betyder, at en masse projekter blev skubbet frem, og 2009 derfor har været noget mindre hektisk på denne front. Det spanske marked består dog ikke kun af solar PV, og med denne artikel bliver der givet et overblik over markedet.

Kromann Reumert var for nyligt i Kaukasus-regionen for at tale med interessenter indenfor vedvarende energi i området. Formålet var dels at få et indtryk af potentialet for vedvarende energi i de enkelte lande, den politiske opbakning i de enkelte lande samt mulighederne for at opnå finansiering af projekter i området. I dette nyhedsbrevs anden artikel giver vi vores vurdering af, hvorvidt Kaukasus er fremtidens marked for vedvarende energi.

Hjemme i Danmark igen oplever vi, at stigende elpriser gør det mere attraktivt for virksomheder og almindelige familier at tænke i muligheder for produktion af egen el. Beslutter man sig for at anskaffe sig egen vindmølle, der kan forsyne virksomheden eller husstanden med forureningsfri el, bør man være opmærksom på de muligheder for fradrag mv., som skattelovgivningen giver. I den næste artikel ser vi på beskatning af egne vindmøller.

Og når vi nu er ved vindmøller, beskriver nyhedsbrevets sidste artikel en ny og principiel dom fra Højesteret, der fastlægger rammerne for, hvornår en nabo til en vindmøllepark kan opnå erstatning for gener fra vindmølleparken efter de almindelige naboretlige regler.

Dommen indebærer, at erstatning for gener fra vindmøller som udgangspunkt vil være udelukket, hvis møllen overholder de krav, der er fastsat efter den offentligretlige lovgivning til reduktion af de gener, som en vindmølle medfører for omgivelserne. Dommen holdes op mod værditabsordningen i VE-loven der blev vedtaget i 2008.

Af hensyn til overskueligheden indeholder nyhedsbrevet ikke en udtømmende beskrivelse af de regler og problemstillinger, der eksisterer inden for de beskrevne områder. I forbindelse med konkrete sager bør der generelt søges behørig rådgivning om de praktiske og juridiske forhold i den enkelte sag.

Vi modtager gerne spørgsmål eller kommentarer til nyhedsbrevet samt forslag til ny emner eller områder, som kan medtages i fremtidige udgaver.

God læselyst.

HVAD SKER DER I SPANIEN?

Af advokat Jens Blomgren-Hansen

Det spanske energimarked er fortsat interessant for energiinvestorer. Selvom den nytilkomne solar PV kapacitet bliver beskeden i 2009, er der et ganske stort udbud af nye vindmølleparker og allerede idriftsatte solar PV anlæg og vindmøller.

2008 var et hektisk år for det spanske solar PV marked. Det gamle dekret udløb ultimo september 2008 og alle havde travlt med at få opsat og godkendt deres anlæg inden fristens udløb. Som konsekvens deraf blev der installeret 2.700 MWp i 2008 svarende til cirka 47 % af den samlede nye solar PV kapacitet opstillet på verdensplan i 2008.

Det spanske marked består dog ikke kun af solar PV, om end man kunne have fået det indtryk, hvis man først blev introduceret til markedet i 2008. Spanien havde med udgangen af 2008 opstillet vindmøller med en samlet kapacitet på næsten 16.800 MW. Spanien er således i dag en af de førende nationer indenfor produktion af vedvarende energi både målt på samlet kapacitet og i procent af det samlede forbrug (>20 %).

Spørgsmålet er dog, hvorledes markedet ser ud i dag, efter at "2008-Solar PV-stormen" har lagt sig, og hvorledes markedet forventes at udvikle sig fremover.

Politiske tendenser

Spanien har igennem en længere årrække ydet støtte til vedvarende energi, og med de seneste udmeldinger fra den spanske regering synes støtten til vedvarende energi uformindsket. De seneste meldinger er tværtimod, at den spanske regering plæderer for, at en koordineret EU indsats indenfor vedvarende ener-

gi vil kunne hjælpe EU medlemsstaterne ud af den igangværende finansielle krise. Spanien er endvidere det næste land til at overtage EU formandsposten, og den spanske statsminister har annonceret, at en af hans topprioriteter i Spaniens formandsperiode vil være at promovere en koordineret EU investeringsplan indenfor nye teknologier, herunder vedvarende energi og bioteknologi, da han ser disse områder som fremtidens økonomiske vækstområder.

Lovgivning

Det spanske lovgivningsregime har til tider givet anledning til panderynker hos nytilkomne banker og investorer. Problemet er, at om end de basale strukturer er reguleret af en lov om energisektoren (54/1997), så er centrale forhold som afregningspriserne fastsat ved dekret. Hvor lovgivning ikke uden videre kan ændres til skade for borgeren, så giver dekreter ikke samme beskyttelse.

Når interessenterne i markedet alligevel har fundet tryghed ved den lovgivningsmæssige struktur, skyldes det dog i vidt omfang, at investeringerne i vedvarende energi efterhånden er så store og vidt spredte, at det ville være politisk selvmord at ændre regimet til skade for borgerne med tilbagevirkende kraft.

Solar PV

Allerede fordi det seneste dekret dikterer, at den subsidierede afregningspris maksimalt kan gives til solar PV anlæg med en samlet nyinstalleret kapacitet på 500 MWp (2009), vil der utvivlsomt ske et markant fald i den nyinstallerede solar PV kapacitet i 2009 sammenholdt med rekordåret 2008.

Samtidig er den subsidierede afregningspris faldet til henholdsvis EUR 0,32 kWh (jord) og EUR 0,34 kWh (byggningsintegrerede). Subsidieperioden fortsætter dog med at være 25 år fra igangsættelsen.

On-shore vindenergi

Den samlede kapacitet for spanske on-shore vindmøller var næsten 16.800 MW ved udgangen af 2008. Om end væksten ikke er helt så aggressiv som tidligere år, så har den spanske regering et udtalt mål om en kapacitet på 20.000 MW ved udgangen af 2010.

Et sådan mål synes bestemt ikke urealistisk i lyset af, at flere eksperter har vurderet det realistisk, at den spanske on-shore vindenergikapacitet når 40.000 MW i 2020. En sådan fortsat kraftig vækst forudsætter dog selvsagt, at man fra spansk side til stadighed understøtter opsætningen af ny kapacitet frem til 2020.

Repowering af vindenergi

Dekret 661/2007 giver mulighed for et yderligere subsidium på EUR 0,7 per kWh frem til december 2017 ved "repowering" af vindmøller registreret igangsat før 31. december 2001. Ordningen er dog i henhold til førnævnte dekret begrænset til "repowering" af en samlet kapacitet på 2,000 MW.

Off-shore vindenergi

Som det gælder flere andre europæiske lande har Spanien endnu ikke fået rejst sin første off-shore vindpark. Spanien må ellers med sin 8.000 km lange kystlinje formodes at have gode muligheder for off-shore, og potentialet er da også vurderet til at være betydeligt.

Spanien har i maj 2008 udlagt en række primære områder til off-shore parker, som developere nu kan ansøge om koncession til, ligesom det seneste dekret indeholdt en specifik ordning for off-shore projekter. Til trods for disse tiltag forventes den første off-shore vindpark først at blive igangsat i 2015.

Det officielle mål er dog en off-shore kapacitet på

5.000 MW i 2020.

Termiske solanlæg

Efter at have opstillet flere større testanlæg de seneste år, synes termiske solanlæg nu for alvor at have vundet investorernes interesse.

I juni 2009 var der indgivet mere end 100 ansøgninger om opstilling af solar termiske anlæg med en samlet projekteret kapacitet overstigende 4.300 MW. Det synes endnu uvist, hvor mange af disse anlæg der bliver godkendt, men det forventes, at man meget snart (denne måned) er klar til at offentliggøre en liste over, hvilke projekter der er blevet godkendt.

Den næste udfordring bliver for udviklerne at skaffe den nødvendige egenkapital samt rejse den nødvendige finansiering til disse anlæg. Hvorvidt det er muligt at imødegå disse udfordringer i et marked, som tillige er mærket af finanskrisen, bliver spændende at følge.

Salg af brugte anlæg

Som følge af det store skift over mod termiske solanlæg samt behovet for at rejse kapital til denne udvikling har man på det seneste set en række developere, som har solgt ud af deres porteføljer af vindmøller og solar PV anlæg.

Der har således i 2009 været et ganske betragteligt andenhåndsmarked for solar PV anlæg og vindmøller – og tilmed til ganske fornuftige priser.

Er Spanien fortsat et interessant marked?

Samlet set synes det spanske marked fortsat at være et særdeles interessant marked. Uanset at den nytilkomne solar PV kapacitet bliver beskeden i 2009, så er der et ganske stort udbud af nye vindmølleparker og allerede idriftsatte solar PV anlæg og vindmøller. Aktiver som for en stor andels vedkommende alle-

rede har en finansiering som kan overtages – og ofte tilmed på vilkår som er langt bedre end de vilkår som bankerne pt. tilbyder.

For investorer med mod på ny – om end relativt gennemtestet – teknologi, er der endvidere mulighed for en yderligere upside ved investering i solar termiske anlæg.

Kontakt:

Jens Blomgren-Hansen, jbh@kromannreumert.com

KOM TIL RENEWABLES NETWORKING EVENT

KROMANN REUMERT INVITERER DANSKE STAKEHOLDERS TIL RENEWABLES NETWORKING EVENT

Formålet med arrangementet er at samle såvel markedets erfarne som nytilkomne aktører for at øge informationsniveauet, sikre større transparens på markedet samt forhåbentlig give folk mulighed for at danne nye partnerskaber til gavn for markedet og klimaet.

På dagsordenen: Vedvarende energi og grønne investeringer

Grønne investeringer, CO2-reduktion og vedvarende energi er efterhånden blevet begreber, der bruges i flæng hos såvel den almindelige dansker, på direktionsgangene og på Christiansborg. Det 'grønne' marked er vokset voldsomt, og derfor er gruppen af stakeholders eksploderet de seneste år. Spørgsmålet er derfor ikke længere, om man skal være aktiv på markedet – men snarere, hvordan man skal agere på markedet.

Udfordringen for mange er dog, at de savner indsigt, overblik og det rette netværk. Det vil nemlig kunne bidrage til at give tryghed om, hvorvidt man foretager den rigtige investering samt hjælper til at finde den/de rigtige samarbejdspartner(e).

Målgruppe

Arrangementet henvender sig til investorer, banker, udbydere/investeringselskaber, projektudviklere, finansielle rådgivere, producenter, tekniske konsulenter og "policy advisors".

Tid og sted:

Torsdag den 3. december 2009 kl. 14.45 – 18.00

Kromann Reumert
Sundkrogsgade 5
2100 København Ø

Læs mere på

www.kromannreumert.com/arrangementer

ER KAUKASUS FREMTIDENS MARKED FOR VEDVARENDE ENERGI?

Af advokat Jens Blomgren-Hansen

Georgien, Aserbajdsjan og Armenien ser ud til at have potentiale til at blive attraktive energimarkeder på sigt.

Kromann Reumert var for nyligt i Kaukasus regionen for at tale med interessenter indenfor vedvarende energi i området. Formålet var dels at få et indtryk af potentialet for vedvarende energi i de enkelte lande, den politiske opbakning i de enkelte lande samt mulighederne for at opnå finansiering af projekter i området. Da vores erfaringer og samtaler primært vedrørte Georgien, Aserbajdsjan og Armenien handler denne artikel alene om disse tre lande i den sydlige del af Kaukasus-regionen (Transkaukasien).

Som I vil kunne læse i artiklen her er regionen bestemt ikke uinteressant, men der er fortsat en række udfordringer forude. Udfordringerne synes dog ikke nødvendigvis uoverkommelige selv indenfor kort- til mellemlang sigt.

Georgien:

God udvikling - skrøbelig økonomi

Landene i Kaukasus har været igennem en større udvikling siden deres brud med det gamle Sovjetunionen. Baseret på de erfaringer vi gjorde os under besøget samt samtaler med såvel "policy makers", banker og andre interessenter indenfor vedvarende energi i regionen, synes det oplagt at konkludere, at ikke alle landene er kommet lige langt i deres udvikling. Det skal dog bemærkes, at et tre dages besøg til regionen selv sagt på ingen måde gør os til eksperter i de enkelte landes økonomi eller udvikling generelt.

Georgien synes umiddelbart at være det land, som er kommet længst i udviklingen rent lovgivnings-

mæssigt og politisk. Landet har på mange områder tilnærmet sig en vestlig tilgang til reguleringen af markedet samt lovgivningsteknisk. I 2008 søgte man i øvrigt at komme den efterhånden udbredte korrupsion til livs ved bl.a. at gennemføre en række lovændringer samt strengere straffe for alle parter involveret i korrupsion. De gennemførte tiltag har efter sigende været ganske effektive.

Den største udfordring i Georgien synes således i dag at være den noget skrøbelige økonomi, som indebærer en betragtelig kreditrisiko på statslige el-købsaftaler og garantiforpligtelser. Dertil kommer en fortsat potentiel ny konflikt med Rusland, som det var tilfældet i august 2008.

For så vidt den økonomiske udfordring angår, synes en løsning allerede nær, da EIB og EBRD har finansieret et distributionsnet mellem Georgien og Tyrkiet, hvilket pt. er under opførelse. Da Georgien som følge af ganske stor (og fortsat stigende) produktion fra vandkraft samtidig er nettoeksportører af elektricitet i sommerhalvåret, har man fra statens side allerede åbnet op for eksport af produktionen i sommerhalvåret. Rygter vil vide, at man rent politisk er parat til at tillade fuld eksport af produktionen, hvis det er nødvendigt for at tiltrække udenlandske investeringer indenfor vedvarende energi. Det vil således formentlig snart være muligt at sælge den fulde produktion på langtidskontrakter via Tyrkiet.

Aserbajdsjan:

Knap så langt fremme – god økonomi

Aserbajdsjan synes endnu ikke at have fået det regulatoriske regime omkring vedvarende energi på plads, og landet synes generelt at være knap så langt fremme i den politiske udvikling som Georgien. Uanset at man har afholdt flere valg siden landets frigørelse fra Sovjetunionen, så synes den siddende præsident at have noget nær uindskrænket magt.

Man har fra statens side fået foretaget en række nationale undersøgelser af potentialet for vindenergi i Aserbajdsjan samt officielt udtrykt et klart ønske om at få opført vindenergi. Da magten, som ovenfor nævnt, er koncentreret omkring præsidenten, synes det endvidere sandsynligt, at de nødvendige regulatoriske tiltag vil kunne gennemføres, hvis præsidenten er positivt stemt derfor. Aserbajdsjan har en noget stærkere økonomi end Georgien qua indtægter fra olie- og gasproduktion. Den politiske risiko i tilfælde af et magtskifte synes dog betragtelig.

Armenien: Ikke kommet langt

Armenien synes hverken at være kommet så langt i den politiske udvikling som Georgien eller at have den samme økonomiske ballast som Aserbajdsjan. Der er dog ingen tvivl om, at man ser mulighederne for eksport af energi – og tilmed vedvarende energi – som en mulig fremtidig indtægtskilde. Derfor er der politisk opbakning til udviklingen af vedvarende energi samt etableringen af et distributionsnet til eksport af elektriciteten. Et sådant distributionsnet er dog os bekendt endnu ikke projekteret.

Potentialet

Alle tre lande har hver især lavet deres egne rapporter om potentialet for vedvarende energi i deres respektive lande. Det er dog vanskeligt at vurdere det reelle potentiale.

Baseret på samtaler med lokale repræsentanter fra de internationale banker, USAID og EIB synes potentialet dog at være som følger:

Georgien:	Vandkraft 400 MW (yderligere)
	Vindkraft 400-600 MW
Aserbajdsjan:	Vindkraft 800 – 1000 MW
Armenien:	Vindkraft 400 – 500 MW

Den umiddelbart største usikkerhedsfaktor ved de anslåede niveauer synes at være adgangen til distributionsnettet. Der synes således at være generel enighed om, at potentialet muligvis er større, hvis der etableres et mere stabilt distributionsnet i de mere øde egne af landene.

Når potentialet for biomasseanlæg ikke er nævnt, og vandkraft ikke er nævnt for så vidt Aserbajdsjan og Armenien, er det ikke nødvendigvis, fordi der ikke er et potentiale. Der synes blot ikke at være nogen af de adspurgte, der havde undersøgt et sådan potentiale.

Statslige subsidier og garantier

Der er for nuværende ikke økonomisk subsidiering af vedvarende energi i landene. Dette hænger formentlig dels sammen med den for Georgien og Armenien noget svage økonomi, og at man ikke har påtaget sig politiske forpligtelser i forhold til en vis minimumproduktion af vedvarende energi, som det er tilfældet for blandt andre EU medlemsstaterne.

Georgien tilbyder dog at aftage produktionen fra nye nationale vedvarende energianlæg i 10 år fra idriftsættelsen af anlægget. Med den seneste lovændring gælder garantien dog kun i vinterhalvåret, hvor Georgien er nettoimportør af elektricitet, og prisen er fastsat ud fra en tilnærmet markedspris.

Om end prisen på elektricitet kan være attraktiv i Georgien i vinterhalvåret (fra flere sider anslået til EUR 0,11 – 0,14 pr. kWh), så synes det grundet de lave sommerpriser og ud fra betragtninger om sikkerhed i pengestrømmen mere attraktivt at sælge produktionen på lange kontrakter via det snarligt etablerede distributionsnet til Tyrkiet. Flere lokale interessenter og en tyrkisk interessant anslog priserne på sådanne lange kontrakter til pt. at ligge i omegnen af EUR 0,105 – 0,11 pr. kWh.

Der var ikke mulighed at opnå klarhed over prisstrukturen i de øvrige to lande, men da repræsentanterne fra både Armenien og Aserbajdsjan fokuserede på elektricitetseksport, synes det rimeligt tillige at regne med eksport til (eller via) Tyrkiet. Det skal dog, som ovenfor nævnt, bemærkes, at hverken Armenien eller Aserbajdsjan os bekendt er påbegyndt opstilling af distributionsnet til eksport af sådan elektricitet.

Af yderligere subsidier kan nævnes, at repræsentanterne fra alle tre lande gav udtryk for, at der ikke ville blive opkrævet leje (eller kun en nominel minimumsleje) ved opstilling af anlæg på statslig jord, ligesom der ikke ville blive opkrævet distributionsafgift for brug af det statslige distributionsnet. Investor må dog som udgangspunkt selv betale for eventuel udvidelse af eller tilslutning til distributionsnetværket. Det er endvidere uklart, om der vil blive afkrævet en distributionsafgift ved brug af det nye distributionsnet til Tyrkiet.

Der vil desuden formentlig være mulighed for at opnå Co2-certifikater via CDM-programmet. Det skal dog i den forbindelse nævnes, at Co2-besparelsen ved produktion i Georgien i sommerhalvåret vil være begrænset, da alternativet, som ovenfor nævnt, primært er vandkraft. En ansøgning vil endvidere indebære visse omkostninger, og processen kan være langvarig som følge af den pt. lange sagsbehandlingsperiode.

Finansiering / IFC/USAID/EBRD/EIB / ECA

Finansiering af vedvarende energi-projekter er bestemt ikke blevet lettere under den igangværende finanskriser. Der synes dog ikke desto mindre både at være lokale banker og lokalt repræsenterede internationale banker, som har interesse i finansiering af sådanne projekter.

IFC og USAID har i øvrigt henholdsvis finansieret og støttet flere vandkraftværker i Georgien og gav under

møderne udtryk for, at de tillige ville se positivt på finansiering af og støtte til vindparker i regionen. EIB og EBRD, som, som ovenfor nævnt, er involveret i konstruktionen af distributionsnettet til Tyrkiet, gav endvidere tillige udtryk for, at de ville være positivt stemte i forhold til etablering af vedvarende energi-produktion i regionen.

Der synes således ved hjælp fra førnævnte internationale kilder, eventuelle ECA'ere fra eksportørlandene og lokale / lokalt repræsenterede banker, at være mulighed for at opnå finansiering af sunde vedvarende energiprojekter i Kaukasusregionen.

Kaukasus kunne blive interessant på sigt

Overordnet set synes området at have potentiale til at kunne blive interessant på sigt. Hvor Armenien og Aserbajdsjan givet deres politiske – og for Armeniens vedkommende også økonomiske – situation først synes at have potentiale på mellemlang til lang sigt, så kunne der meget vel være ganske attraktive muligheder i Georgien på kort- til mellemlang sigt.

Givet de udenrigspolitiske spændinger i området samt den relativt korte historie synes det dog anbefalelsesværdigt at etablere en eventuel investering i samarbejde med enten IFC, USAID og/eller EIB/EBRD og samtidig optage politisk risikoafdækning.

En investering (og finansiering) forudsætter desuden, at distributionsnettet til Tyrkiet færdiggøres, og at der kan indgås en længere elsalgsaftale med en kreditværdiaftager til attraktive priser, således at kredit- og elprisisikoen på og i Georgien elimineres.

Kontakt:

Jens Blomgren-Hansen, jbh@kromannreumert.com

BESKATNING AF EGEN VINDMØLLE

Af advokat Arne Møllin Ottosen
og advokat Trine Bonde Jensen

Stigende elpriser gør det mere attraktivt for virksomheder og almindelige familier at tænke i muligheder for produktion af egen el. Beslutter man sig for at anskaffe sig egen vindmølle, der kan forsyne virksomheden eller husstanden med forureningsfri el, bør man være opmærksom på de muligheder for fradrag mv., som skattelovgivningen giver.

Ønsker man at nedsætte sine udgifter til el og samtidig bidrage til et renere miljø, er der flere muligheder for at producere egen forureningsfri el. Et alternativ til solceller på taget er at opstille sin egen vindmølle.

Små vindmøller

De små vindmøller er i almindelighed undtaget fra den øvrige vindmølleplanlægning, idet de kan opstilles mange steder uden at belaste hverken naboer eller landskab.

Små vindmøller – eller husstandsvindmøller - er normalt opstillet i tilknytning til en fritliggende ejendom og har som det primære formål at levere energi til ejendommens eget forbrug - enten som elektricitet eller som varmt vand. Møllerne kan dog også levere strøm til elnettet.

Små vindmøller er ligesom andre vindmøller underlagt en godkendelsesordning og teknisk godkendelse for konstruktion, fremstilling og opstilling af vindmøller.

Energistyrelsen og styrelsens Godkendelsessekretariat for Vindmøller på Risø/DTU har i lyset af den stigende interesse for små vindmøller udarbejdet en forenklet ordning til teknisk godkendelse af vindmøller med et rotorareal på 40 m² og derunder og en

effekt på maksimalt 25 kW.

Beskatningsregler

En vindmølle ejer, som er en privatperson, skal i det indkomstår, hvor vedkommende erhverver en vindmølle eller vindmølleandele, beslutte, hvorvidt den pågældende vindmølle eller vindmølleandele skal anses for ikke-erhvervs mæssig eller erhvervs mæssig. Beslutningen træffes én gang for alle, dvs. at ved efterfølgende yderligere erhvervelser af vindmølle eller vindmølleandele, skal disse skattemæssigt behandles på tilsvarende måde, som de tidligere erhvervede vindmøller eller vindmølleandele.

Der er i denne forbindelse ikke i øvrigt fastsat betingelser for, hvornår en vindmølle skal anses for ikke-erhvervs mæssig eller erhvervs mæssig. Der er således ikke længere krav til den samlede el-produktion eller ejerens bopæl, for at en vindmølle kan anses for ikke-erhvervs mæssig. Det kan desuden ikke stilles som en betingelse for, at en vindmølleaktivitet er erhvervs mæssig, at der er udsigt til overskud.

Små vindmøller, som er opstillet af virksomheder, skal altid beskattes efter reglerne om erhvervs mæssig benyttelse.

Erhvervs mæssig benyttelse

Såfremt vindmøllen anses for erhvervs mæssigt benyttet, vil vindmøllen blive beskattet, som om den udelukkende blev benyttet til erhvervs mæssig brug. Dette gælder uanset, at den samlede vindmølle drift giver underskud, og uanset om vindmøllens eneste opgave er at forsyne ejerens private husstand med strøm.

Ved beskatning efter disse regler skal indtægter og udgifter ved vindmølleproduktionen skattemæssigt behandles på helt samme måde som indtægter og udgifter fra andre produktionsanlæg. Dvs. driftsom-

kostninger til eksempelvis reparation af vindmøllen kan trækkes fra. Ligeledes kan der foretages fradrag for underskud ved vindmølle drift i anden indkomst, herunder i vindmølle ejerens lønindkomst, såfremt ejeren er en privatperson.

Afskrivning af vindmøllerne – dvs. årlige fradrag i den skattepligtige indkomst - kan ske efter reglerne om udelukkende erhvervsmæssigt benyttede driftsmidler. For privatpersoner gælder dette, selv om en del af den producerede el bliver anvendt privat, når blot man har valgt, at vindmøllen skal anses for erhvervsmæssig.

Idet indkomst fra vindmølle drift efter disse regler skal anses som indkomst ved selvstændig erhvervs virksomhed, kan virksomhedsordningen anvendes på vindmølle driften. Dette betyder bl.a. at der gives fuldt fradrag for renteudgifter. Såfremt ejeren af vindmøllen samtidig driver anden aktivitet, der beskattes efter virksomhedsordningen, er det et krav, at vindmøllen tillige omfattes af virksomhedsordningen.

Erhvervsmæssig beskatning har som konsekvens, at vindmølle ejeren beskattes af et eventuelt overskud ved et senere salg af vindmøllen, og hvis der er afskrevet på vindmøllen, beskattes ejeren af eventuelle "genvundne afskrivninger", dvs. forskellen mellem

afståelsessummen og den nedskrevne værdi.

Ikke-erhvervsmæssig benyttelse

Såfremt man som privatperson vælger, at vindmøllen skattemæssigt skal behandles som ikke-erhvervsmæssigt benyttet, får man et skattefrit bundfradrag på 3.000 kr. for indtægter fra vindmøllen. Overstiger indtægterne fra vindmøllen 3.000 kr., skal der kun betales skat af 60% af den overskydende del af indtægten. De resterende 40% er således skattefri.

Vælger man beskatning efter disse regler, anses vindmøllen efter loven som benyttet udelukkende til private formål. Man kan således heller ikke trække et eventuelt underskud fra i øvrig indkomst fra vindmøllen eller i sin egen indkomst, herunder udgifter til driftsomkostninger, såsom udgifter til reparation af vindmøllen. Der kan heller ikke afskrives – dvs. trækkes fra i skat - på udgifter til anskaffelse af vindmøllen.

Forventer man, at vindmøllen vil give underskud, kan det således være en fordel at vælge beskatning efter reglerne om erhvervsmæssigt benyttede vindmøller.

Kontakt:

Arne Møllin Ottosen, ao@kromannreumert.com
eller Trine Bonde Jensen, tbj@kromannreumert.com

NABOER FIK IKKE ERSTATNING FOR GENER FRA VINDMØLLEPARK

Af advokat Kim Trenskow
og advokat Rasmus Bylov

En ny og principiel dom fra Højesteret fastlægger rammerne for, hvornår en nabo til en vindmøllepark kan opnå erstatning for gener fra vindmølleparken efter de almindelige naboretlige regler. Dommen indebærer, at erstatning for gener fra vindmøller som udgangspunkt vil være udelukket, hvis møllen overholder de krav, der er fastsat efter den offentligretlige lovgivning til reduktion af de gener, som en vindmølle medfører for omgivelserne.

Naboretlige regler

Vindmøller har i flere år indgået som et centralt led i bestræbelserne på at sikre en bæredygtig udvikling på energi- og miljøområdet. Det er senest understreget i Energipolitisk aftale 2008, som fordrer en yderligere udbygning af vindenergi.

Der vil dog ofte være naboer, som føler sig generet af såvel den visuelle påvirkning som af støj og andre gener fra vindmøller.

Efter den nye VE lov er der indført en særlig værditabsordning for naboer, hvorefter værditab, der overstiger en bagatelgrænse på 1 % af ejendommens værdi, skal erstattes på objektivt grundlag.

Nabohensyn i form af værn mod gener som støj, lugt, røg og andre gener er traditionelt blevet varetaget gennem den ulovbestemte naboret. Disse regler gælder fortsat på vindmølleområdet, selvom relevansen heraf er reduceret væsentligt med indførelsen af den særlige værditabsordning.

Naboretten – der er udviklet af domstolene - sætter grænser for den enkelte ejers rådighed over sin ejen-

dom under hensyntagen til påvirkningen af andres ejendom.

Et afgørende element i en naboretlig sag er, om den såkaldte "tålegrænse" er overskredet. Heri ligger, at der alene kan skrides ind over for gener, der overstiger grænsen for, hvad man må forvente efter den almindelige samfundsudvikling og områdets karakter.

I tilfælde, hvor tålegrænsen er overskredet, kan domstolene i overensstemmelse med de nedlagte påstande udstede et påbud, forbud og ikke mindst tildele erstatning for varige gener og den dertil knyttede værdiforringelse.

I dag er nabohensyn på visse områder varetaget gennem den offentligretlige lovgivning, herunder planloven og miljøbeskyttelsesloven.

I dette krydsfelt mellem offentligretlig regulering og den privatretlige (naboretlige) nabobeskyttelse er det antaget, at der ikke på et naboretligt grundlag kan nedlægges et forbud eller et påbud mod en aktivitet, hvortil der er meddelt en offentlig tilladelse.

Det antages derimod, at der på et naboretligt grundlag kan rejses et erstatningskrav over for tilladte og dermed lovlige aktiviteter.

Højesteret frifandt energiselskab

Højesteret har i en ny dom af 10. august 2009 foretaget en principiel vurdering af forholdet mellem den offentligretlige nabobeskyttelse og naboretten på vindmølleområdet.

Sagens nærmere omstændigheder var følgende:

I januar 1989 indgik et energiselskab aftale med en lodsejer om opstilling af møller bl.a. på lodsejerens ejendom. Der blev herefter i 1990 opstillet 27 vindmøller med en højde på 45 meter i området.

I januar 2002 blev de 27 vindmøller udskiftet med 10 vindmøller med en højde på 100 meter. I den forbindelse blev der indgået en ny aftale med lodsejeren og udbetalt en standardmæssig erstatning til denne, herunder for den mølle, der blev opstillet på lodsejers ejendom.

Lodsejeren anlagde herefter i marts 2005 sag mod energiselskabet med påstand om betaling af yderligere erstatning efter almindelige naboretlige regler.

Værditabet på lodsejers ejendom som følge af udskiftningen af vindmølleparken blev af en skønsmand vurderet til kr. 100.000, hvilket tab var begrundet i forøgede visuelle og støjmæssige gener fra de højere møller.

Det centrale spørgsmål i sagen var, om den naboretlige tålegrænse var overskredet.

Energiselskabet gjorde i den henseende særligt gældende, at der netop på vindmølleområdet – i modsætning til hvad der gælder for eksempelvis vejstøj og telemaster - findes en særlig offentlig lovgivning i form af afstandskrav og støjkrav, som er begrundet i nabohensyn. Da disse krav var overholdt, måtte det være udelukket, at den naboretlige tålegrænse var overskredet.

Både landsretten og Højesteret frifandt energiselskabet.

Højesteret bemærkede indledningsvist, at der efter naboretlige regler ydes erstatning for værditab, hvis ulemperne overstiger, hvad der med rimelighed må påregnes som led i den samfundsmæssige udvikling på det ulempeforvoldende område (her vindmølleområdet).

Højesteret udtalte herefter, at det ved bedømmelsen

af, om tålegrænsen er overskredet, må tillægges væsentlig betydning, at der efter den særlige miljøregulering af sådanne anlæg til beskyttelse af naboer bl.a. stilles præcise krav om minimumsafstand til naboer og maksimal støjbelastning til naboer.

Da disse krav var opfyldt, var den naboretlige tålegrænse ikke overskredet.

Dommens principielle rækkevidde

Til opfølgning på Energipolitisk aftale 2008 vedtog folketinget den såkaldte "VE-lov" (lov nr. 1392 af 27. december 2008). Herved blev der som ovenfor nævnt indført en helt særlig værditabsordning på vindmølleområdet, hvorefter opstilleren af vindmøller skal betale erstatning for værditab på naboejendomme på mere end 1 % af ejendommens værdi.

Erstatningsordningen gælder for vindmøller, der tilsluttes det offentlige elforsyningsnet efter den 1. januar 2009. Erstatningsordningen gælder dog ikke for møller, hvor:

1. Kommunen inden den 1. marts 2009 har offentliggjort forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse for møllen på land, og møllen nettilsluttes inden den 1. september 2010.
2. Kommunen inden den 1. marts 2009 har offentliggjort afgørelse om, at møllen på land ikke er VVM-pligtig, og møllen nedtilsluttes inden den 1. september 2010.
3. Opstilleren af en mølle på havet inden den 1. marts 2009 har modtaget forundersøgelsestilladelse efter lov om elforsyning eller § 22 i denne lov, og møllen nettilsluttes inden den 1. september 2010.

Højesterets dom får således principiel betydning for eksisterende vindmøller og for møller, der opstilles in-

denfor de ovenfor angivne tidsrammer, eller som af andre grunde ikke omfattes af værditabsordningen. Derudover vil dommen naturligvis fastlægge rammerne for erstatning i tilfælde af, at værditabsordningen på et tidspunkt måtte blive ophævet.

Kontakt:

Kim Trenskow, kt@kromannreumert.com eller

Rasmus B. Bylov, rby@kromannreumert.dk

KOMMENDE ARRANGEMENTER OM ENERGI

DANMARK:

NOVEMBER

- 5.: Green Energy in Poland – Keys to Investment Success - København
12.: Seminar omkring cleantech-muligheder i USA – Århus

DECEMBER

- 3.: Renewables Networking Event – København
7. - 18.: COP 15 - UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) – København

INTERNATIONALT:

NOVEMBER

- 2.: Energy in Central & Eastern Europe 2009, 4th edition - Bukarest, Rumænien
9.: Solarcon India 2009 - Hyderabad, Indien
10.: EWEA policy workshop: Integrating wind power in Bulgaria - Sofia, Bulgarien
9.-13.: PVSEC 19 - 19th International Photovoltaic Science and Engineering Conference and Exhibition - ICC Jeju, Korea
12.: 2nd EPIA International Thin Film Conference - München, Tyskland
16. - 17.: 3rd European Renewable Energy Policy Conference - Bruxelles, Belgien
25.: Carbon Capture and Storage Forum - London, England
25. -27.: 3rd PV Tech Milano 2009 – Milano, Italien

DECEMBER

- 2.: 2nd European Solar Investment and Finance Summit - Berlin, Tyskland
3.: IP PERFORMANCE Final Forum - "Setting the Standards for the PV Industry" – Malaga, Spanien
15.: 5th Workshop on Market Potential and Production Capacity – Frankfurt, Tyskland

KONTAKT

Jens Blomgren-Hansen
Renewable Energy/finansiering/Clean Tech
E-mail: jbh@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 43 09

Jan Hvarre
Renewable Energy
E-mail: jhv@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 43 38

Simon Bækgaard Kristoffersen
Renewable Energy/Finansiering/CO2
E-mail: sbk@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 46 10

Miguel Buxó
Renewable Energy
E-mail: mbu@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 45 62

Peter Heide Wessel
Renewable Energy/Finansiering/Clean Tech
E-mail: phj@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 44 62

Tine Haugaard Kristensen
Energiforsyning og VE
E-mail: thk@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 45 15

København

Kromann Reumert
Sundkrogsgade 5
DK-2100 København
Danmark

Tlf.: +45 70 12 12 11
Fax: +45 70 12 13 11
E-mail: cph@kromannreumert.com

Århus

Kromann Reumert
Rådhuspladsen 3
DK-8000 Århus C
Danmark

Tlf.: +45 70 12 12 11
Fax: +45 70 12 14 11
E-mail: arh@kromannreumert.com

Anders Stubbe Arndal
Energiforsyning/ VE og CO2
E-mail: asa@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 43 05

Pernille Asgaard Haaning
Energiforsyning/ VE og CO2
E-mail: pah@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 43 42

Michael Budtz
Energiforsyning og VE
E-mail: mb@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 45 11

Andreas Janholt
Energiforsyning og VE
E-mail: ajh@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 43 23

Lars Møller Salling
Energiforsyning og VE
E-mail: lms@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 43 73

Arne Møllin Ottosen
Skatteret
E-mail: ao@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 44 66

Trine Bonde Jensen
Skatteret
E-mail: tbj@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 45 86

Kim Trenskow
Miljøret og offentlig ret
E-mail: kt@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 43 99

Rasmus B. Bylov
Miljøret og offentlig ret
E-mail: rby@kromannreumert.com
Direkte: 38 77 46 16

Dette nyhedsbrev kan ikke erstatte juridisk rådgivning. Kromann Reumert påtager sig intet ansvar for skader eller tab, der direkte eller indirekte kan afledes af brugen af nyhedsbrevet. Dette gælder, hvad enten skaden eller tabet er forårsaget af fejlagtig information i nyhedsbrevet eller af øvrige forhold, der relaterer sig til nyhedsbrevet.

**KROMANN
REUMERT**